

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ І ТУРИЗМУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 38 ЗАГАЛЬНЕ ЗЕМЛЕЗНАВСТВО

Освітньої програми:	Туризм
Рівня вищої освіти:	першого (бакалаврського)
за спеціальністю:	242 Туризм
галузі знань:	24 Сфера обслуговування

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальне землезнавство» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, за освітньою програмою «Туризм» зі спеціальності «242 Туризм» галузі знань 24 Сфера обслуговування

Розробник: Шкіринець Віктор Миколайович

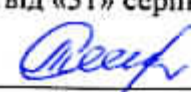
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри географії і туризму
Протокол від «28» серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри к.геогр.н., доц. Яроменко О.В.
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Туризм»

Гарант Осіпчук І.О.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією природничо-географічного факультету
Протокол від «31» серпня 2020 року №1

Голова к.геогр.н., доц. Басюк Т.О.
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»	обов'язковий компонент освітньої програми	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність: 242 «Туризм»	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Лекції	
		30 год.	14 год.
		Практичні	
		30 год.	12 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	94 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальне землезнавство» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 242 Туризм за освітньо-професійною програмою Туризм.

Мета дисципліни: розкрити загальні особливості еволюції, будови та основних властивостей Землі як планети та окремих її складових. Сформувати комплексний світогляд на природні процеси і явища, що відбуваються навколо, проаналізувати суть найважливіших законів і закономірностей будови та розвитку Землі, її ієрархічної структури, тісних і динамічних взаємозв'язків між окремими геокомпонентами та геокомплексами, формування та розвитку Землі як планети, навколоземного простору тощо.

Завдання: забезпечити засвоєння студентами необхідного обсягу теоретичних та прикладних знань із загального землезнавства; аналіз географічної оболонки як цілісної системи; розкриття екологічних проблем навколишнього середовища.

Під час лекційних, практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Загальне землезнавство» студенти, майбутні фахівці з туризму, набувають таких **загальних (ЗК) та спеціальних (фахових) компетентностей (СК):**

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

СК17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні володіти такими **програмними результатами:**

ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальне землезнавство як наука. Система географічних наук.

Загальне землезнавство як узагальнююча наука, частина фізичної географії, що вивчає загальні закономірності природи Землі в цілому, її структуру, склад, динаміку. Поняття про об'єкт та предмет вивчення загального землезнавства. Система географічних наук. Місце загального землезнавства серед інших географічних наук. Міжпредметні та міжгалузеві зв'язки.

Література: основна [1,2], допоміжна [10,13]

Тема 2. Основи загального землезнавства. Історія розвитку загального землезнавства.

Принципи організації фізико-географічних досліджень. Методи загального землезнавства. Коротка історія розвитку загального землезнавства. Епоха Великих географічних відкриттів та її значення для розвитку землезнавства. Землезнавство під час Нового та Новітнього етапів розвитку людського суспільства. Диференціація географічних наук. Різноманіття сучасних землезнавчих досліджень.

Література: основна [1,3,4], допоміжна [17,21]

Тема 3. Всесвіт. Будова, структура та еволюція Всесвіту.

Поняття про Всесвіт та його будова. Структура Всесвіту. Теорія Великого вибуху. Закон Габбла. Метагалактики та галактики. Зірки, класифікація зір. Еволюція зір. Нейтронні зорі. Наднові (супернові) зорі. Пульсари. Концепція чорних дир. Квасари. Астероїди, метеорні тіла, комети.

Література: основна [1,2,6], допоміжна [18]

Тема 4. Сонячна система.

Гіпотези про утворення Землі та Сонячної системи. Походження Сонячної системи і Землі. Будова Сонячної системи. Великі та малі планети Сонячної системи. Місяць як природний супутник Землі. Космічний вплив на Землю. Вплив космічних чинників на ритмічні явища в ландшафтній оболонці. Припливи та відпливи.

Література: основна [2,3,5], допоміжна [18,20]

Тема 5. Форма і розміри Землі. Формування та еволюція планети.

Первісні уявлення про форму та будову Землі. Еволюція уявлень про фігуру Землі. Поняття про еліпсоїд і геоїд. Форма і розміри Землі. Географічне значення розмірів і маси Землі. Гравітаційне поле Землі. Магнітне поле Землі. Інші фізичні поля Землі. Географічний простір Землі.

Література: основна [1,2,3,5,6], допоміжна [10,13]

Тема 6. Рухи Землі та їх географічні наслідки. Час (місцевий, поясний, всесвітній, декретний).

Рухи Землі та їх географічні наслідки. Докази, наслідки, характеристики осьового обертання Землі. Час (місцевий, поясний, всесвітній, декретний). Сила Коріоліса та наслідки її дії. Рух Землі навколо Сонця. Причини зміни пір року на Землі. Кліматичні наслідки обертання Землі. Галактичний рух Землі, його особливості та наслідки.

Література: основна [3,4,6,9], допоміжна [17]

Тема 7. Літосфера. Внутрішня будова Землі. Мінерали та гірські породи. Геологічні процеси.

Внутрішня будова Землі та характеристика її складових частин. Методи дослідження внутрішньої будови Землі. Будова літосфери. Земна кора та типи земної кори. Рухи літосферних

плит та їх наслідки. Основні елементи будови літосферних плит. Тектонічні рухи земної кори. Магматизм та його види. Типи вулканів та закономірності їх поширення. Геохронологічна шкала.

Література: основна [1,2,6], допоміжна [18]

Тема 8. Географічна оболонка Землі та її структура

Основні компоненти географічної оболонки. Особливості обміну речовин та енергії між компонентами географічної оболонки. Вплив людини на географічну оболонку.

Література: основна [2,3,5,6], допоміжна [10,12]

Тема 9. Рельєф та різноманіття його форм.

Поняття «рельєф». Різноманіття процесів рельєфоутворення. Денудаційні, транспортуючі та акумулятивні рельєфоутворюючі процеси. Класифікація форм рельєфу. Рельєф суходолу та основні його форми. Рельєф дна Світового океану. Основні етапи горотворення. Вплив господарської діяльності людини на рельєф земної поверхні.

Література: основна [1,2,4,6], допоміжна [12,13]

Тема 10. Атмосфера. Погода і клімат. Зміни клімату.

Склад і утворення атмосфери. Будова атмосфери. Функції атмосфери у ландшафтній оболонці Землі. Сонячна радіація. Сонячна радіація та її види. Температура повітря та особливості розподілу її по земній поверхні. Вода в атмосфері. Циркуляція атмосфери. Клімат та основні чинники кліматоутворення. Класифікація типів клімату Землі.

Література: основна [2,6,8], допоміжна [17]

Тема 11. Загальні відомості про гідросферу. Кругообіг води. Світовий океан та його частини.

Поняття про гідросферу. Гідросфера та її походження. Основні властивості води. Світовий океан – основна частина гідросфери. Природні ресурси та поширення життя у Світовому океані. Екологічні проблеми Світового океану.

Література: основна [1,3,4,6,9], допоміжна [16]

Тема 12. Внутрішні води суходолу.

Різноманіття внутрішніх вод суходолу та закономірності їх формування і поширення. Поверхневі води. Загальні закономірності розподілу поверхневого стоку на Землі. Ріки та річкові системи. Основні характеристики річок. Підземні водоносні горизонти. Джерела. Гейзери. Мінеральні води.

Література: основна [2,3,5,6], допоміжна [16]

Тема 13. Будова та властивості ґрунту. Ґрунтовий покрив.

Ґрунт як специфічне природно-історичне тіло. Типова будова ґрунтового профілю. Родючість ґрунту. Класифікація та систематика ґрунтів. Головні закономірності формування ґрунтового покриву світу та України. Основні типи ґрунтів світу та України. Деградація та зміна ґрунтового покриву. Основні екологічні проблеми, які пов'язані з ґрунтовим покривом.

Література: основна [1,2,3,6,9], допоміжна [11,14]

Тема 14. Ландшафтна оболонка: будова, властивості, та структура.

Поняття про ландшафтну оболонку. Межі ландшафтної оболонки та її загальні закономірності. Будова ландшафтної оболонки. Загальні властивості ландшафтної оболонки та особливості їх прояву: цілісність та єдність, кругообіг речовини та енергії, ритмічність, неоднорідність, зональність, секторність. Вплив людини на ландшафтну оболонку.

Література: основна [1,2], допоміжна [10,13]

Тема 15. Біосфера. Біотичне різноманіття світу. Вплив людини на навколишнє середовище

Поняття про біосферу. Біосфера та її межі. Формування біосфери. Внесок В. Вернадського у розвиток вчення про біосферу. Різноманіття речовини біосфери. Поняття «ноосфера» та її складові. Науки, які вивчають біосферу. Гіпотези походження життя на Землі. Розподіл живої речовини на Землі. Форми співіснування живих організмів. Проблема збереження біотичного різноманіття світу.

Література: основна [1,2,6,9], допоміжна [14,15]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л.б	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Географічна оболонка Землі та її структура												
Тема 1. Загальне землезнавство як наука. Система географічних наук.	8	2	-	-	-	6	8	1	-	-	-	7
Тема 2. Основи загального землезнавства. Історія розвитку загального землезнавства.	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 3. Всесвіт. Будова, структура та еволюція Всесвіту.	8	2	2	-	-	4	8	1	2	-	-	5
Тема 4. Сонячна система.	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Тема 5. Форма і розміри Землі. Формування та еволюція планети.	8	2	2	-	-	4	8	1	2	-	-	5
Тема 6. Рухи Землі та їх географічні наслідки. Час (місцевий, поясний, всесвітній, декретний).	8	2	4	-	-	2	8	2	2	-	-	4
Тема 7. Літосфера. Внутрішня будова Землі. Мінерали та гірські породи. Геологічні процеси.	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Тема 8. Географічна оболонка Землі та її структура	8	2	2	-	-	4	8	2	1	-	-	5
Тема 9. Рельєф та різноманіття його форм.	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Тема 10. Атмосфера. Погода і клімат. Зміни клімату.	8	2	2			4	8	1	1	-	-	6
Тема 11. Загальні відомості про гідросферу. Кругообіг води. Світовий океан та його частини.	8	2	2	-	-	4	8	1	2	-	-	5
Тема 12. Внутрішні	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8

води суходолу.												
Тема 13. Будова та властивості ґрунту. Ґрунтовий покрив.	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 14. Ландшафтна оболонка: будова, властивості, та структура.	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Тема 15. Біосфера. Біотичне різноманіття світу. Вплив людина на навколишнє середовище.	8	2	2	-	-	4	8	1	2	-	-	5
За змістовним модулем 1	120	30	30	-	-	60	120	14	12	-	-	94
Усього	120	30	30	-	-	60	120	14	12	-	-	94

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Денна/Заочна
1	Основи загального землезнавства. Історія розвитку загального землезнавства.	2/-
2	Всесвіт. Будова, структура та еволюція Всесвіту.	2/2
3	Сонячна система.	2/-
4	Форма і розміри Землі.	2/2
5	Рухи Землі та їх географічні наслідки. Час (місцевий, поясний, всесвітній, декретний).	4/2
6	Літосфера. Внутрішня будова Землі. Мінерали та гірські породи.	2/-
7	Географічна оболонка Землі та її структура	2/1
8	Рельєф та різноманіття його форм.	2/-
9	Атмосфера. Погода і клімат.	2/1
10	Гідросфера. Кругообіг води. Світовий океан та його частини.	2/2
11	Внутрішні води суходолу.	2/-
12	Властивості ґрунту. Ґрунтовий покрив.	2/-
13	Ландшафтна оболонка: будова, властивості та структура.	2/-
14	Біосфера. Вплив людина на навколишнє середовище.	2/2
	Разом	30/12

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Денна/Заочна
1	Місце загального землезнавства в системі географічних наук. Міжпредметні та міжгалузеві зв'язки	6/7
2	Історія розвитку загального землезнавства в світі та Україні	4/8
3	Методологія загального землезнавства. Джерела інформації в землезнавстві. Парадигми землезнавства	4/5
4	Теорія Великого вибуху як основа космогонічного вчення	4/7
5	Наближення поглядів щодо фігури Землі	4/5
6	Рухи Землі та їх географічні наслідки	2/4
7	Географічний простір Землі	4/7
8	Радіація в атмосфері. Кругообіг тепла. Теплові пояси Землі	4/6
9	Ендогенні та екзогенні процеси і їх вплив на різноманіття ландшафтної оболонки	4/7
10	Геологічні процеси та їх вплив на формування рельєфу	4/5
11	Специфічні особливості живої речовини на Землі. Біотичнерізноманіття Землі	4/5
12	Внутрішні води суходолу.	4/8
13	Будова та властивості ґрунту. Ґрунтовий покрив.	4/8
14	Історія природокористування. Ознаки глобальної екологічної кризи	4/7
15	Глобальні проблеми природи та людства і шляхи їх вирішення засобами географічної науки	4/5
	Разом	60/94

6. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовний модуль 1. Географічна оболонка Землі та її структура				
Тема 1. Загальне землезнавство як наука. Система географічних наук.	Анотація основних термінів і понять	Представлення анотованого матеріалу. Усне опитування.	основна [1,2], допоміжна [10,13]	4
Тема 2. Основи загального землезнавства. Історія розвитку загального землезнавства.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної №1.	Усна здача матеріалу. Здача виконаних практичних завдань	основна [1,3,4], допоміжна [17,21]	4
Тема 3. Всесвіт. Будова, структура та еволюція Всесвіту.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичних №2.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Робота з картами	основна [1,2,6], допоміжна [18]	4
Тема 4. Сонячна система.	Опрацювання лекційного	Здача виконаних	основна [2,3,5],	4

	матеріалу. Виконання завдань практичних №3.	практичних завдань. Усна здача матеріалу за темою.	допоміжна [18,20]	
Тема 5. Форма і розміри Землі. Формування та еволюція планети.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичних №4.	Здача виконаних практичних завдань. Усна здача матеріалу за темою.	основна [1,2,3,5,6], допоміжна [10,13]	4
Тема 6. Рухи Землі та їх географічні наслідки. Час (місцевий, поясний, всесвітній, декретний).	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичних №5.	Здача виконаних практичних завдань. Усна здача матеріалу за темою. Розв'язання задач на час	основна [3,4,6,9], допоміжна [17]	4
Тема 7. Літосфера. Внутрішня будова Землі. Мінерали та гірські породи. Геологічні процеси.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичних №6.	Здача виконаних практичних завдань. Усна здача матеріалу за темою.	основна [1,2,6], допоміжна [18]	4
Тема 8. Географічна оболонка Землі та її структура	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної №7.	Здача виконаних практичних завдань. Усна здача матеріалу за темою.	основна [2,3,5,6], допоміжна [10,12]	4
Тема 9. Рельєф та різноманіття його форм.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної №8.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Робота з картами	основна [1,2,4,6], допоміжна [12,13]	4
Тема 10. Атмосфера. Погода і клімат. Зміни клімату.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної №9.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Розв'язування задач на зміну тиску з висотою	основна [2,6,8], допоміжна [17]	4
Тема 11. Загальні відомості про гідросферу. Кругообіг води. Світовий океан та його частини.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної №10.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Робота з картами	основна [1,3,4,6,9], допоміжна [16]	4
Тема 12. Внутрішні води суходолу.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної №11.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [2,3,5,6], допоміжна [16]	4
Тема 13. Будова та властивості ґрунту. Ґрунтовий покрив.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної №12.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [1,2,3,6,9], допоміжна [11,14]	4
Тема 14. Ландшафтна	Опрацювання лекційного	Здача виконаних	основна [1,2],	4

оболонка: будова, властивості, та структура.	матеріалу. Виконання завдань практичної №13.	практичних завдань з захистом теоретичних положень	допоміжна [10,13]	
Тема 15. Біосфера. Біотичне різноманіття світу. Вплив людина на навколишнє середовище.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної №14.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [1,2,6,9], допоміжна [14,15]	4

7. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Загальне землезнавство» застосовуються такі методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод, із використанням мультимедійних презентацій під час викладу лекційного матеріалу та Інтернет-ресурсів ;
- практичні заняття у їх різноманітних формах (бесіда з елементами дискусії, ситуативний підхід, «питання-відповідь») відбуваються з використанням проблемно-пошукового та евристичного методів навчання, здобувачі освіти вчаться вирішувати задачі: (а) на визначення місцевого і поясного часу; б) на визначення азимуту, широти і довготи; в) на зміну атмосферного тиску з висотою, г) на зміну температури повітря з висотою);
- картографічний метод (студенти навчаються визначати географічні координати, вивчають номенклатуру карт тощо);
- дослідницький метод під час виконання самостійної роботи.

8. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються оцінювання знань за наступними видами робіт:

- поточне опитування (усне опитування);
- здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень;
- підсумкове тестування з змістовного модуля.

Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти:

1. Антропогенні зміни в географічній оболонці.
2. Атмосфера Землі. Утворення, розвиток, склад.
3. Баричне поле землі. Загальна схема розподілу атмосферного тиску.
4. Біологічний кругообіг речовин.
5. Біосфера. Еволюція біосфери.
6. Болота. Їх типи і поширення.
7. Будова Сонячної системи.
8. Вертикальна структура атмосфери.
9. Видатні українські географи та їхні досягнення.
10. Внесок О. Гумбольдта, К. Ріттера, Ф. Ріхтгофена у географію.
11. Внутрішнє тепло Землі.
12. Внутрішня будова Землі.
13. Води суші. Річний стік.
14. Всесвіт та його будова.
15. Вулканізм Землі.

16. Генетичні типи рельєфу.
17. Географічна оболонка. Розвиток географічної оболонки.
18. Географічний простір та його складові частини.
19. Географічні закономірності в розподілі температури повітря. Теплові пояси.
20. Географічні наслідки обертання Землі навколо осі.
21. Географічні пояси та зони.
22. Геоєкологічний моніторинг.
23. Геосинкліналі. Геосинклінальні області.
24. Геосферна будова Землі.
25. Гідросфера. Походження води. Властивості води.
26. Гіпотези походження Землі.
27. Горизонтальна структура географічної оболонки.
28. Гравітаційне поле Землі та його значення.
29. Ґрунт. Ґрунтовий покрив Землі.
30. Джерела енергії у географічній оболонці.
31. Динаміка вод Світового океану.
32. Добовий рух Землі. Географічні наслідки обертання Землі навколо осі.
33. Дрейф материків. Теорія тектоніки літосферних плит.
34. Екзогенні процеси. Їхня роль у формуванні рельєфу.
35. Екологічні проблеми.
36. Ендогенні процеси. Їхнє значення у формуванні рельєфу.
37. Жива речовина. Умови поширення життя на суші.
38. Загальна схема циркуляції атмосфери.
39. Загальні риси в розподілі хмарності та опадів.
40. Зародження географії в давньому світі.
41. Зв'язок рельєфу з будовою земної кори.
42. Земний магнетизм. Елементи Земного магнетизму.
43. Зональність та азональність в географічній оболонці.
44. Історія розвитку земної кори. Геохронологія.
45. Історія формування уявлень про Землю і Всесвіт.
46. Клімат. Кліматичні пояси Землі.
47. Кругообіг води. Водний баланс.
48. Ландшафт. Ландшафтна структура.
49. Літосфера. Будова земної кори.
50. Літосфера. Типи земної кори.
51. Магнітне поле Землі та його значення.
52. Магнітосфера Землі. Її значення для географічної оболонки.
53. Місцеві вітри.
54. Ноосфера та її ознаки.
55. Обертання Землі навколо Сонця та його географічні наслідки.
56. Озера. Походження озерних западин.
57. Органічний світ Світового океану.
58. Особливості розподілу суші і моря.
59. Підземні води.
60. Планети Сонячної системи. Закономірності в рухах планет.
61. Платформи. Будова платформи.
62. Повітряні маси і фронти.
63. Погода і клімат.
64. Постійні та сезонні вітри. Причини виникнення та райони поширення.

65. Припливи і відпливи.
66. Природні та антропогенні катастрофи.
67. Проблеми життя людства у географічному просторі.
68. Рельєф океанічного дна. Основні елементи рельєфу.
69. Рельєф суші. Основні форми. Закономірності поширення.
70. Речовинний склад земної кори. Мінерали та гірські породи.
71. Рифти. Рифтові зони.
72. Ріки. Живлення та режим рік.
73. Роль океаносфери у формуванні природи Землі.
74. Світовий океан. Розподіл солоності.
75. Сейсмічні зони Землі. Землетруси.
76. Система географічних наук.
77. Солоність вод Світового океану та її розподіл.
78. Сонячна радіація. Радіаційний баланс.
79. Сонячна система та її будова.
80. Сучасне землезнавство. Об'єкт вивчення та завдання землезнавства.
81. Сучасне зледеніння. Багаторічна мерзлота.
82. Сучасне зледеніння. Багаторічна мерзлота.
83. Сучасний етап розвитку географії.
84. Тектонічні платформи.
85. Теорія тектоніки літосферних плит.
86. Тепловий баланс. Температура повітря.
87. Терміка вод Світового океану.
88. Фігура і розміри Землі.
89. Характеристика кліматичного поясу (за вибором викладача).
90. Циклони та антициклони. Характерні для них погоди.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне опитування та самостійна робота															Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1																
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	100

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену, курсової роботи, практики
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно

82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставлені питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Загальне землезнавство» включає:

1. Підручники
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа Moodle).
4. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з курсу Загальне землезнавство: для здобувачів вищої освіти «бакалавр» денної та заочної форм навчання за освітньою програмою «Туризм» спеціальності 242 «Туризм» за галуззю знань 24 «Сфера обслуговування» Упорядники: А.Д. Калько, В.М. Шкіринець ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука». Рівне. 2020. – 50 с.
5. Мультимедійний супровід до тем з курсу (навчальна платформа Moodle).
6. Пакети тестових завдань підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).

13. Рекомендована література

Основна

1. Олійник Я.Б., Федорищак Р.П., Шищенко П.Г. Загальне землезнавство: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2003. – 247 с.
2. Волошин І.І. Загальне землезнавство: навчальний посібник для вузів. – Ніжин: Вид-во Ніжинського педагогічного ун-ту ім. М. Гоголя, 2002. – 294 с.
3. Багров М. В. та ін. Землезнавство: Підручник / М. В. Багров, В. О. Боков, І. Г., Черваньов; За ред. П. Г. Шищенка. – К.: Либідь, 2000. – 464 с.
4. Бобков А.А., Селиверстов Ю.П. Общее землеведение. – М.: Академический проект, 2006. – 537 с.
5. Волошин І.І., Уварова А.Є. Загальне землезнавство: Практикум. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2000. – 238 с.
6. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з курсу Загальне землезнавство: для здобувачів вищої освіти «бакалавр» денної та заочної форм навчання за освітньою програмою «Туризм» спеціальності 242 «Туризм» за галуззю знань 24 «Сфера обслуговування» Упорядники: А.Д. Калько, В.М. Шкіринець ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука». Рівне. 2019. – 50 с.
7. Мильков Ф.Н. Общее землеведение. – М.: Высшая школа, 1990.
8. Божок А.П., Осауленко В.В., Пастух В.В. Картографія/ Підручник. К.: Фітосоціоцентр, 1999. 189с.
9. Регіональна фізична географія поверхні Землі / Д. Ковалишин, О. Волік, П. Дем'янчук та ін. Тернопіль : Підручники і посібники, 2013. – 512 с

Допоміжна

10. Viktor Shkirynets, Andriy Kalko, Igor Gopchak, Tetiana Basiuk, Oleg Pinchuk, Ievgenii Gerasimov, Oksana Yaromenko. Assessment of surface water pollution in Western Bug River within the cross-border section of Ukraine: Journal of Water and Land Development. No. 46 (VII–IX) p. 97–104. DOI: 10.24425/jwld.2020.134201 (Scopus).
11. Шкіринець В.М., Калько А.Д., Шевчук М.М. Фактори професійної підготовки майбутніх туризмознавців у закладах вищої освіти Рівненщини// Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: збірник наукових праць. Рівне: ПВНЗ МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука. № 23. 2020. С. 78–87.
12. V. Shkirynets. Organization of Children's Tourism: Problems and Ways to Solve it / N. Myronets, T. Hlushkova, // ZESZYTY NAUKOWE. – 2020. – С. 42–59.
13. Міхелі С.В. Фізична географія Північної Америки: навч. посібник. Київ : Перун, 2019. 284 с.
14. Міхелі С.В. Фізична географія Євразії: навч. посібник. Київ : Перун, 2019. 286 с.
15. Кратенко Л.Я. Загальна геологія (навчальний посібник). – Д.: РВК НГУ, 2003. – 184 с.
16. Шкіринець В.М., Калько А.Д., Волненко Н.П. Геологічні об'єкти Рівненщини як складова створення геопарків. «Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ». № 1 (17). Рівне: РВЦ МЕГУ імені академіка С. Дем'янчука, 2017. С. 11-17.
17. Шкіринець В.М., Калько А.Д., Басюк Т.О., «Природно-заповідний фонд Рівненської області як об'єкт рекреаційного природокористування» // Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції Європейська наука XXI століття. Перемишль (Республіка Польща). – 2017.– С. 86–90.

18. Шкіринець В.М., Калько А.Д. Екологічні аспекти поводження з лісовими насадженнями Карпат. - «Проблеми та перспективи розвитку вищої школи та економіки в ХХІ столітті»: збірник тез виступів учасників. Рівне: ПВНЗ МЕРУ ім. акад. С. Дем'янчука. – 2017. С 181–184
19. Ющенко Ю. С. Загальна гідрологія : підручник / Ю. С. Ющенко. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. – 591.
20. Гумницький Я.М. Метеорологія та кліматологія: навч. посіб. / Я.М. Гумницький. – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 203 с.
21. Астрономія: навч. посіб. / І. А. Климишин, Г. О. Гарбузов, Б. О. Мурніков, Т. І. Кабанова. - О. : Астропринт, 2012. - 351 с.

14. Інформаційні ресурси

1. «Google Планета Земля». URL: <http://www.google.com/earth/index.html>.
2. Вісник геодезії та картографії: Науково-виробничий журнал. URL: <http://www.irbisnbuv.gov.ua/>.
3. Інформаційно-туристичний центр Рівненщини. URL: [http:// www.tourism.rv.ua](http://www.tourism.rv.ua)
4. Схема державної геодезичної мережі. URL: <http://dgm.gki.com.ua//map> .